

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.33.610-33/28

09.04.12* 4314

Konu :Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :Başbakanlığın 23/01/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-598/409 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen 7/2474 esas numaralı yazılı soru önergesinde, özelleştirme uygulamalarının hız kazandığı 1986 yılından 2010 yılının Mart ayına kadar devletin kasasına 39 milyar dolara yakın kaynağın girdiği ve bu kaynağın 30.5 milyar doları Ak Parti Hükümetleri döneminde gerçekleştiğinden bahisle, bu dönemde yapılan özelleştirmelerden ne kadar gelir elde edildiği ve ne şekilde kullanıldığı, ne kadarının borçlanma ve faiz giderlerine harcandığı, yoksulluk sınırı altında yaşayan vatandaşlar ile Ar-Ge çalışmaları için kaynak ayrılıp ayrılmadığı, eğitim, sağlık ve alt yapı gibi temel ihtiyaçlara katkısının ne olduğu, özelleştirme sonucu kaç kişinin işsiz kaldığı ve elde edilen gelirden işsizlik fonuna pay ayrılıp ayrılmadığı hususları ile özelleştirme sonucu kamu aleyhine açılan dava sayısı ve konusu ile dava sonuçları sorulmakta olup Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

2002-2011 döneminde özelleştirmeler sonucunda 33.220.387.143 ABD Dolarlık kısmı ana para, 351.338.707 ABD Dolarlık kısmı da vade farkları olmak üzere toplam 33.571.725.850 ABD Doları tahsilat yapılmıştır. Özelleştirmelerden elde edilen gelirlerden Hazineye 27.6 milyar ABD Doları, özelleştirme programındaki kuruluşlara sermaye, borç transferi ve istihdam ödemeleri kapsamında 5.2 milyar ABD Doları, kalanı da özel kanun ve mevzuat gereği yapılan özelleştirmelerden ilgili kuruluşlara (Sosyal Güvenlik Kurumu, Ulaştırma Bakanlığı) ve özelleştirme uygulamaları giderlerine ödenmiştir.

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bütçe ilkelerini düzenleyen 13 üncü maddesinde, tüm gelir ve giderlerin gayri safi olarak bütçelerde gösterileceği, belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesinin esas olduğu hükmüne bağlanmıştır. Dolayısıyla, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri gayrisafilik ve adem-i tahsis ilkeleri uyarınca yapıldığından, bir kamu gelirinin belirli bir idareye veya hizmete tahsis edilebilmesi için mevzuatta açık hüküm bulunması gerekmektedir.

58., 59., 60. ve 61 inci hükümetler döneminde %50'nin üzerindeki kamu payı blok hisse senedi satış yoluyla özelleştirilen kuruluşlar ile varlık satış/devri yoluyla özelleştirilen tesis ve işletmelerde devir tarihleri itibariyle kapsam içi statüde çalışan (diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı olmayan) 27.322 işçiden 10.024'ünün iş akdi özelleştirme nedeniyle feshedilmiştir. Bu işçilerin bir kısmı özelleştirme sonrasında alıcılarla yeniden iş akdi yaparak aynı iş yerinde çalışmaya devam etmiş, eski iş yerinde veya başka bir iş yerinde iş bulamayan işçilere ise 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan ve her yıl yeniden belirlenen "Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esaslar çerçevesinde çeşitli kamu kurumlarında yeniden istihdam imkanı sağlanmıştır. Dolayısıyla, özelleştirmeler nedeniyle genel istihdam düzeyinde herhangi bir azalma olmamıştır.

Özelleştirmeden elde edilen gelirlerden Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kanalıyla işsizlik fonuna herhangi bir pay ayrılmamakla beraber iş kaybı tazminatı olarak Türkiye İş Kurumuna 1995-2011 yıllarında toplam 264.459.904,04 TL ödeme yapılmıştır.

2002-2011 yılları arasında, özelleştirme uygulamalarının iptali talebiyle Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aleyhine 393 adet dava açılmış, bu davalardan 195 davada davanın reddine, 40 davada ise dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş olup, 158 dava halen devam etmektedir. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı aleyhine açılan özelleştirme uygulamalarına ilişkin davaların konusu genel olarak, özelleştirme kapsam ve programına almaya ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarının, ihale ilanları ile şartnamelerin. özelleştirme ihalelerinin, ihale komisyon kararlarının ve Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından verilen nihai devir kararlarının iptaline ilişkindir.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı